

PRIM MINISTRU

№. 1390/DPSG
DATA 03.08.2020

SECRET
420 21.08.2020

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012*, inițiată de domnul deputat PSD Mihai Weber și un grup de parlamentari PSD, independenți (Bp. 287/2020).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare*, propunându-se ca:

- *Strategia Energetică Națională* să se adopte de către Parlament, prin lege;
- *Planul Național Integrat în Domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030* să se adopte de către Parlament, prin lege;
- implementarea *Planul Național Integrat în Domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030* să fie în sarcina ministerului de resort, împreună cu Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor.

II. Observații

1. În prezent, art. 4 alin. (1) din *Legea nr. 123/2012* prevede faptul că *Strategia Energetică Națională* definește obiectivele sectorului energiei electrice pe termen mediu și lung și modalitățile de realizare a acestora, în condițiile asigurării unei dezvoltări durabile a economiei naționale. *Strategia Energetică Națională* se elaborează de ministerul de

resort și se aprobă de Guvern, cu consultarea organizațiilor neguvernamentale, a partenerilor sociali și a reprezentanților mediului de afaceri.

Planul Național Integrat în Domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice (PNIESC) este realizat în baza *Regulamentului (UE) 2018/1999*¹ și urmărește atingerea obiectivelor stabilite de Uniunea Europeană la nivelul anului 2030 pentru energie și climă. Comisia Europeană a evaluat proiectele PNIESC. Analiza a cuprins nivelul de ambiție al obiectivelor, țintelor și contribuțiilor menite să îndeplinească în mod colectiv obiectivele Uniunii Europene. În special, au fost evaluate obiectivele Uniunii pentru anul 2030 în domeniul energiei din surse regenerabile și al eficienței energetice, precum și nivelul de interconectivitate a rețelelor electrice spre care tind statele membre.

Obiectivele României cuprinse în varianta finală a PNIESC au fost cele negociate cu Comisia Europeană, în conformitate cu prevederile *Regulamentului (UE) 2018/1999*. Având în vedere faptul că PNIESC este un document asumat la nivelul Comisiei Europene, *Strategia Energetică Națională* trebuie să urmeze aceeași linie cu PNIESC și să corespundă cerințelor europene de energie și mediu.

2. Învederăm faptul că printre principalele atribuții ale Guvernului, astfel cum acestea sunt enumerate în cuprinsul art. 25 din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare*, se regăsește, la lit. e), și atribuția ce vizează aprobarea de către Guvern, prin hotărâre, a strategiilor, programelor și metodologiilor, pe domenii de activitate. În acest sens, sunt și *Strategia Energetică Națională* și *Planul Național Integrat în Domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice pentru 2021-2030*.

Așadar, urmare adoptării Strategiei/Planului în cauză prin lege a Parlamentului, rezultă că puterea legislativă intră în sfera de competență a autorității executive. Așadar, opinăm în sensul în care, Parlamentul, arogându-și competența de legiferare, în condițiile, domeniul și cu finalitatea urmărite încalcă *principiul separației și echilibrului puterilor în stat*.

¹ al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018 privind guvernarea uniunii energetice și a acțiunilor climatice, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 663/2009 și (CE) nr. 715/2009 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 94/22/CE, 98/70/CE, 2009/31/CE, 2009/73/CE, 2010/31/UE, 2012/27/UE și 2013/30/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 2009/119/CE și (UE) 2015/652 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 525/2013 al Parlamentului European și al Consiliului.

În contextul celor menționate mai sus, Curtea Constituțională a reținut, în jurisprudența sa, că *„acceptarea ideii potrivit căreia Parlamentul își poate exercita competența de autoritate legiuitoare în mod discreționar, oricând și în orice condiții, adoptând legi în domenii care aparțin în exclusivitate actelor cu caracter infralegal, administrativ, ar echivala cu o abatere de la prerogativele constituționale ale acestei autorități consacrate de art. 61 alin. (1) din Constituție și transformarea acesteia în autoritate publică executivă. Or o astfel de interpretare este contrară celor statuate de Curtea Constituțională în jurisprudența sa și, prin urmare, în contradicție cu prevederile art. 147 alin. (4) din Constituție, care consacră obligativitatea erga omnes a deciziilor Curții Constituționale (...)* Din această perspectivă, Curtea reține că *actul normativ criticat este de natură a contraveni dispozițiilor art. 1 alin. (4) din Constituție referitor la principiul separației și echilibrului puterilor în stat, Parlamentul intrând în sfera de competență a autorității executive, singura autoritate publică cu atribuții în organizarea executării legilor, prin adoptarea actelor cu caracter administrativ”².*

3. Semnalăm faptul că, potrivit art. 6 alin. (1) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 68/2019*³, *„Se înființează Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor prin reorganizarea Ministerului Mediului și prin comasarea cu Ministerul Apelor și Pădurilor, prin preluarea activităților și structurilor acestuia, precum și a unităților aflate în subordinea, coordonarea și sub autoritatea celor două ministere”*.

Astfel, în cuprinsul textului propus pentru art. 4 alin. (1¹), trimiterea trebuia să se facă la Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, și nu la Ministerul Mediului.

4. Pentru respectarea normelor de tehnică legislativă ce vizează claritatea și previzibilitatea în edictarea normelor preconizate⁴, era necesar ca în cuprinsul textelor să se menționeze, în mod expres, faptul

² A se vedea, în acest sens, *Decizia nr. 531/2018*, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 674 din 2 august 2018.

³ *privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările ulterioare.*

⁴ Potrivit art. 8 alin. (4) din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, *„Textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce. Nu se folosesc termeni cu încărcătură afectivă. Forma și estetica exprimării nu trebuie să prejudicieze stilul juridic, precizia și claritatea dispozițiilor”*.

că Strategia/Planul Național în cauză urmează a se aproba de către Guvern prin hotărâre a Guvernului.

5. Referitor la conținutul *Expunerii de motive*, precizăm că, potrivit dispozițiilor art. 6 alin. (1)⁵ și ale art. 31 alin. (1)⁶ din *Legea nr. 24/2000*, instrumentul de prezentare și motivare trebuie să includă cerințele care reclamă intervenția normativă, cu referire la insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare, impactul socioeconomic, impactul asupra sistemului juridic, consultările derulate în vederea elaborării proiectului de act normativ, organizațiile și specialiștii consultați, precum și activitățile de informare publică⁷.

În considerarea celor menționate mai sus, invocăm considerentele *Deciziei Curții Constituționale nr. 139/2019*, prin care s-a reținut că „*motivarea formală, fără o temeinică fundamentare a legii, afectează calitatea și predictibilitatea sa, cu consecința încălcării prevederilor art. 1 alin. (5) din Constituție*”. În aceeași decizie a „*Fundamentarea temeinică a inițiativelor legislative reprezintă o exigență impusă de dispozițiile constituționale menționate, întrucât previne arbitrarul în activitatea de legiferare, asigurând că legile propuse și adoptate răspund*

⁵ Art. 6

(1) Proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă. Soluțiile pe care le cuprinde trebuie să fie temeinic fundamentate, luându-se în considerare interesul social, politica legislativă a statului român și cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne și ale armonizării legislației naționale cu legislația comunitară și cu tratatele internaționale la care România este parte, precum și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

⁶ Art. 31

(1) Instrumentul de prezentare și motivare include conținutul evaluării impactului actelor normative, cuprinzând următoarele secțiuni: a) motivul emiterii actului normativ - cerințele care reclamă intervenția normativă, cu referire specială la insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare; principiile de bază și finalitatea reglementărilor propuse, cu evidențierea elementelor noi; concluziile studiilor, lucrărilor de cercetare, evaluărilor statistice; referirile la documente de politici publice sau la actul normativ pentru a căror implementare este elaborat respectivul proiect. Pentru ordonanțele de urgență vor fi prezentate distinct elementele obiective ale situației extraordinare care impune reglementarea imediată, nefiind suficientă utilizarea procedurii parlamentare de urgență, precum și eventualele consecințe care s-ar produce în lipsa luării măsurilor legislative propuse; b) impactul socioeconomic - efectele asupra mediului macroeconomic, de afaceri, social și asupra mediului înconjurător, inclusiv evaluarea costurilor și beneficiilor; c) impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri; d) impactul asupra sistemului juridic - implicațiile pe care noua reglementare le are asupra legislației în vigoare; compatibilitatea cu reglementările comunitare în materie, determinarea exactă a acestora și, dacă este cazul, măsurile viitoare de armonizare care se impun; deciziile Curții de Justiție a Uniunii Europene și alte documente relevante pentru transpunerea sau implementarea prevederilor legale respective; implicațiile asupra legislației interne, în cazul ratificării sau aprobării unor tratate ori acorduri internaționale, precum și măsurile de adaptare necesare; preocupările în materie de armonizare legislativă; e) consultările derulate în vederea elaborării proiectului de act normativ, organizațiile și specialiștii consultați, esența recomandărilor primite; f) activitățile de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ; g) măsurile de implementare - modificările instituționale și funcționale la nivelul administrației publice centrale și locale.

⁷ În raport de conținutul *Expunerii de motive*, invocăm și *Decizia Curții Constituționale nr. 682/2012*.

unor nevoi sociale reale și dreptății sociale. Accesibilitatea și previzibilitatea legii sunt cerințe ale principiului securității raporturilor juridice, constituind garanții împotriva arbitrarului, iar rolul controlului de constituționalitate este de a asigura aceste garanții, opuse oricărei intervenții legislative arbitrare. Astfel fiind, Curtea reține că lipsa motivării soluțiilor legislative este de natură să aducă atingere și dispozițiilor art. 1 alin. (3) din Constituție, care consacră statul de drept și principiul dreptății”.

Așadar, arătăm că fundamentarea temeinică a inițiativelor legislative reprezintă o exigență impusă de dispozițiile constituționale menționate, întrucât previne arbitrarul în activitatea de legiferare, asigurând că legile propuse și adoptate răspund unor nevoi sociale reale și dreptății sociale.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Ludovic ORBAN
PRIM-MINISTRU

SENATUL ROMÂNIEI